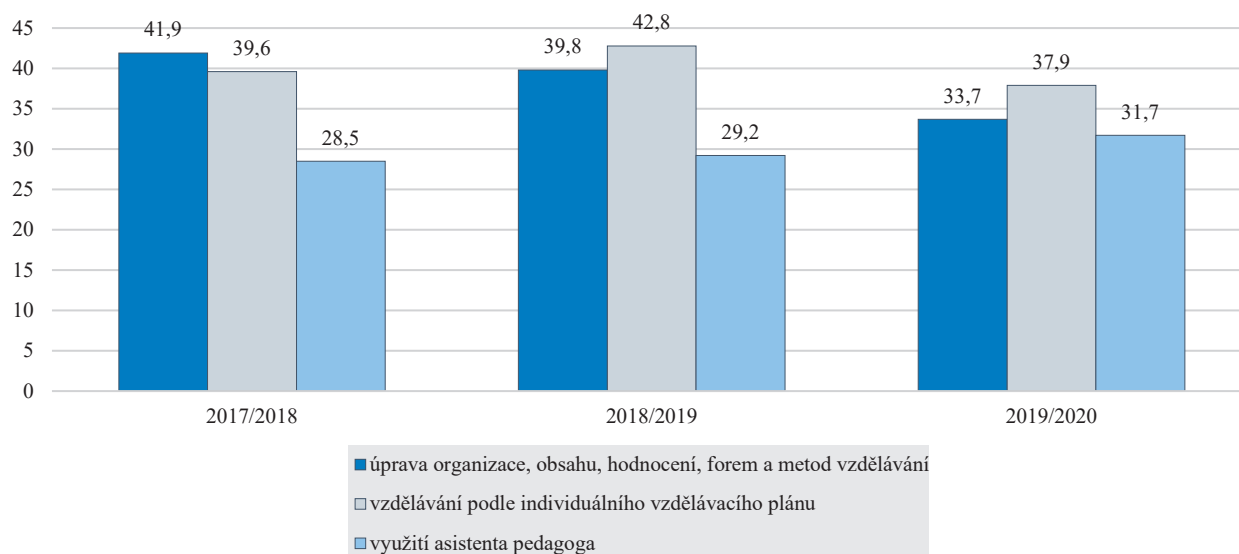

Nejčastěji uplatňovaným podpůrným opatřením stejně jako v předchozích třech školních rocích bylo vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, úprava organizace, obsahu, hodnocení, metod a forem vzdělávání a využití asistenta pedagoga.

GRAF 48 | Využití podpůrných opatření pro žáky se SVP – podíl hodin (v %)

ČŠI při hodnocení škol opakovaně zjišťuje, že se školám nedaří identifikovat všechny nadané žáky, což jednoznačně dokládá jejich evidovaný nízký počet v jednotlivých školách. Obdobně se také nedaří identifikovat všechny mimořádně nadané žáky, podíl těchto žáků (dle statistických údajů MŠMT k 30. září) se od školního roku 2014/2015 nemění, činí jen 0,1 % žáků v základním vzdělávání. Odborná literatura přitom uvádí 10–15 % nadaných jedinců a 2 % mimořádně nadaných jedinců z každého populačního ročníku²⁸. Vhodná podpora poskytovaná mimořádně nadaným žákům nebyla zjištěna v 52,1 % hospitovaných hodin, ve kterých byli tito žáci identifikováni a diagnostikováni ŠPZ, nadaným žákům pak v 14,2 % těchto hodin. I tento stav z velké míry koresponduje s již výše zmíněnou obecně přetrvávající nízkou mírou individualizace a diferenciací výuky, kromě toho je významně omezujícím faktorem pro dostatečné a účinné rozvíjení nadání žáků v průběhu jejich vzdělávací dráhy. Příčinou této nepříznivé situace může být i skutečnost, že se ředitelé při plánování profesního rozvoje pedagogických pracovníků málo zaměřují na oblast vyhledávání a podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků. Ani vzdělávací nabídka v této problematice však není dlouhodobě dostatečná.

Míra individualizace a diferenciací vzdělávání podle potřeb žáků byla v hospitovaných hodinách obecně velmi nízká, v 62,5 % hospitovaných hodin žáci plnili stejné typy úkolů nebo příkladů. Tento stav je v rozporu s průběžně rostoucím počtem žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v běžných základních školách v posledních třech školních letech. Dle inspekčních zjištění nemá na tuto skutečnost zásadní vliv kvalifikovanost učitelů ani aprobovanost výuky. Rozdíly mezi hodinami vedenými kvalifikovaným vyučujícím s odpovídající odbornou kvalifikací (aprobací) oproti hodinám, kde vyučující byl buď nequalifikovaný, či s jinou aprobací, byly nevýznamné. Častěji byly diferencovaný přístup a individualizace vzdělávání uplatněny v hospitovaných hodinách na prvním než na druhém stupni, a to shodně v posledních třech školních letech (ve školním roce 2019/2020 o 7,2 p. b.).

Meziročně klesl podíl sledovaných škol, které poskytovaly na výborné či očekávané úrovni účinnou podporu všem žákům s potřebou podpůrných opatření, a to z 82,5 % na 79 %. V důsledku toho naopak vzrostl podíl škol, u kterých je v této oblasti nutné zlepšení, a to z 17,4 % na 20,7 %. Podíl škol, které buď účinnou podporu žákům neposkytují, nebo ji poskytují nevyhovujícím způsobem, je 0,2 % – stejně jako ve školním roce 2018/2019.

²⁸ <https://www.msmt.cz/file/35232/>